

Tarcza Antykryzysowa 2.0

Ochrona zatrudnienia, zmniejszenie obciążeń i zachowanie płynności finansowej w firmach to główne cele pakietu ustaw, które składają się na tarczę antykryzysową.

Przewiduje on m.in.:

- zwolnienie ze składek do ZUS na trzy miesiące (marzec–maj) obejmujące:
  1. mikrofirmy, które zgłaszają do ubezpieczeń do 9 osób,
  2. samozatrudnionych z przychodem do 3-krotności przeciętnego wynagrodzenia, którzy opłacają składki tylko za siebie,
  3. spółdzielnie socjalne,
  4. osoby duchowne;
- zwolnienie z połowy składek do ZUS na trzy miesiące (marzec–maj) obejmujące małe firmy, które zgłaszają do ubezpieczeń od 10 do 49 osób;
- świadczenie postojowe w kwocie do ok. 2 tys. zł – dla zleceniobiorców (umowa zlecenia, agencyjna, o dzieło) o przychodzie poniżej 3-krotności przeciętnego wynagrodzenia oraz dla osób samozatrudnionych; przysługuje nie więcej niż trzykrotna wypłata świadczenia; dla samozatrudnionych na karcie podatkowej świadczenie wyniesie 1300 zł, zaś dla zleceniobiorców, których suma przychodów z umów cywilnoprawnych jest

niższa od 1300 zł, wyniesie ono kwotę utraconych przychodów;

- dofinansowanie wynagrodzeń pracowników – do wysokości 40% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia i uelastycznienie czasu pracy – dla firm w kłopotach.

Pierwsza część pakietu, który ma przeciwdziałać gospodarczym skutkom pandemii koronawirusa, weszła w życie 31 marca 2020 r., a kolejna – 18 kwietnia. Toczą się prace nad kolejnymi rozwiązaniami.

Pakiet tworzą dotychczas: ustawa o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (specustawa); ustawa o zmianie ustawy o systemie instytucji rozwoju (PFR); ustawa o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2, a także projekt ustawy o udzielaniu pomocy publicznej w celu ratowania lub restrukturyzacji przedsiębiorców (polityka nowej szansy), który nie został jeszcze uchwalony.

Projekty ustaw opracowały: MR, MRPiPS, MF, ZUS, PFR, KNF, MS, MSWiA, pod nadzorem KPRM i we współpracy z innymi ministerstwami oraz instytucjami publicznymi.

Tarcza Antykryzysowa przewiduje m.in.:

- zwolnienie ze składek do ZUS na trzy miesiące (marzec–maj) obejmujące:
  1. mikrofirmy, które zgłaszają do ubezpieczeń do 9 osób,
  2. samozatrudnionych z przychodem do 3-krotności przeciętnego wynagrodzenia, którzy opłacają składki tylko za siebie,
  3. spółdzielnie socjalne,
  4. osoby duchowne;

- zwolnienie z połowy składek do ZUS na trzy miesiące (marzec–maj) obejmujące małe firmy, które zgłaszają do ubezpieczeń od 10 do 49 osób;
- świadczenie postojowe w kwocie do ok. 2 tys. zł – dla zleceniobiorców (umowa zlecenia, agencyjna, o dzieło) o przychodzie poniżej 3-krotności przeciętnego wynagrodzenia oraz dla osób samozatrudnionych (bez względu na wysokość przychodu, jeśli w miesiącu poprzedzającym miesiąc złożenia wniosku spadł on o co najmniej 15% w stosunku do miesiąca poprzedniego; przysługuje nie więcej niż trzykrotna wypłata świadczenia; dla samozatrudnionych na karcie podatkowej świadczenie wyniesie 1300 zł, zaś dla zleceniobiorców, których suma przychodów z umów cywilnoprawnych jest niższa od 1300 zł – kwotę utraconych przychodów);
- dofinansowanie wynagrodzeń pracowników – do wysokości 40% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia i uelastycznienie czasu pracy – dla firm w kłopotach;
- zasiłek dla rolników (i ich domowników) objętych kwarantanną w wysokości 50% minimalnego wynagrodzenia;
- rozszerzenie świadczeń ochrony miejsc pracy na NGO;
- zabezpieczenie przed egzekucją środków finansowych, które służą powstrzymaniu COVID-19;
- ochronę konsumentów w zakresie nadmiernego wzrostu cen i innych nieuczciwych praktyk;
- zniesienie opłaty prolongacyjnej przy odraczaniu lub rozkładaniu na raty należności skarbowych i składkowych (ZUS) w okresie epidemii i 30 dni po jej zakończeniu;
- umożliwienie odliczenia od dochodu (przychodu) darowizn przekazanych na przeciwdziałanie COVID-19;
- korzystniejsze zasady rozliczania straty;
- wsparcie firm transportowych przez ARP w refinansowaniu umów leasingowych;
- ułatwienia dla branży turystycznej;
- umożliwienie sklepom – w niedziele objęte zakazem handlu – przyjmowania towaru, rozładowywania go oraz wykładania na półki;

- przedłużenie legalnego pobytu i zezwoleń na pracę dla obcokrajowców;
- zwalnianie z naliczania kar umownych za – związane z epidemią – opóźnienia przy realizacji przetargów;
- umożliwienie radzie danej gminy odstąpienia, za część roku 2020, od pobierania podatku od nieruchomości od firm, które przez epidemię koronawirusa utraciły płynność finansową;
- przedłużenie bankowych kredytów obrotowych, w oparciu o dane finansowe na koniec 2019;
- gwarancje de minimis z BGK;
- dopłaty BGK do odsetek;
- fundusze płynnościowe BGK, PFR i KUKiE, w tym możliwość uzyskania – przez średnie i duże firmy – z funduszu PFR Inwestycje podwyższenia kapitału lub finansowania w postaci obligacji – łącznie o wartości 6 mld zł.

Szczegóły wybranych rozwiązań

Zwolnienie ze składek do ZUS przez 3 miesiące

Państwo zwolni ze składek do ZUS na trzy miesiące (za marzec, kwiecień i maj br.) niektóre podmioty zarejestrowane przed 1 kwietnia br. Pełne zwolnienie ze składek obejmuje: 1) mikrofirmy, które na 29 lutego, 31 marca lub 30 kwietnia br. (w zależności od daty zgłoszenia firmy do ubezpieczeń) zgłaszały do ubezpieczeń do 9 osób, 2) samozatrudnionych z przychodem do 3-krotności przeciętnego wynagrodzenia, którzy opłacają składki tylko za siebie, 3) spółdzielnie socjalne, 4) osoby duchowne. Zwolnienie z połowy składek obejmuje małe firmy, które na 29 lutego, 31 marca lub 30 kwietnia br. (w zależności od daty zgłoszenia firmy do ubezpieczeń) zgłaszały do ubezpieczeń od 10 do 49 osób. Zwolnienie dotyczy składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy, Fundusz Solidarnościowy, FGŚP, Fundusz Emerytur Pomostowych. Obejmuje składki za przedsiębiorcę i pracujące dla niego osoby. Zarówno przedsiębiorca, jak i pracujące dla

niego osoby, zachowają prawo do świadczeń zdrowotnych i z ubezpieczeń społecznych za okres zwolnienia ze składek. Ustalając liczbę osób zgłaszanych do ubezpieczeń nie bierze się pod uwagę pracowników młodocianych. W przypadku osób samozatrudnionych, spółdzielni socjalnych i płatników zatrudniających od 1 do 49 osób zwolnienie za marzec będzie można uzyskać także, jeśli składka za ten miesiąc została już opłacona. Łączny skutek dla finansów publicznych za 3 miesiące szacujemy na ok. 15,7 mld zł, w tym 2,6 mld zł za samozatrudnionych, 6,8 mld zł za mikrofirmy, 6,3 mld zł za małe firmy.

Świadczenie postojowe dla zleceniobiorców i samozatrudnionych

W związku z przestojem spowodowanym epidemią koronawirusa zleceniobiorcom (umowa zlecenia, agencyjna, o dzieło) o przychodzie poniżej 3-krotności przeciętnego wynagrodzenia oraz osobom samozatrudnionym (bez względu na wysokość przychodu, jeśli w miesiącu poprzedzającym miesiąc złożenia wniosku spadł on o co najmniej 15% w stosunku do miesiąca poprzedniego przysługuje nie więcej niż trzykrotna wypłata świadczenia postojowego przez ZUS. Świadczenie co do zasady wynosi 2080 zł (80% minimalnego wynagrodzenia) i jest nieoskładkowane oraz nieopodatkowane. W przypadku zleceniobiorców, których przychód z umów cywilnoprawnych nie przekracza 1300 zł miesięcznie (50% minimalnego wynagrodzenia), świadczenie postojowe wynosi sumę wynagrodzeń z tytułu umów cywilnoprawnych. Z kolei samozatrudnieni rozliczający się w formie karty podatkowej, zwolnieni z VAT, otrzymają świadczenie postojowe w wysokości 1300 zł. Rozpoczęcie działalności musi nastąpić przed 1 lutego br., zaś zawarcie umowy cywilnoprawnej przed 1 kwietnia br. Świadczenie przysługuje także samozatrudnionym, którzy zawiesili działalność po 31 stycznia br. Warunkiem przyznania kolejnego świadczenia postojowego będzie oświadczenie zleceniobiorcy lub samozatrudnionego, że sytuacja materialna

wykazana we wcześniejszym wniosku nie uległa poprawie.

Dofinansowanie zatrudnienia

Pomoc ze środków FGŚP przysługuje przedsiębiorcy w okresie wprowadzonego przez przedsiębiorcę przestoju ekonomicznego lub obniżonego wymiaru czasu, w przypadku spadku obrotów gospodarczych:

- nie mniej niż o 15%, obliczony jako stosunek łącznych obrotów w ciągu 2 kolejnych miesięcy w okresie po 01.01.2020 r., do łącznych obrotów z analogicznych 2 miesięcy z roku ubiegłego w następstwie wystąpienia COVID-19, lub
- nie mniej niż o 25%, obliczony jako stosunek łącznych obrotów w ciągu dowolnie wskazanego miesiąca w okresie po 01.01.2020 r., w porównaniu do obrotów z miesiąca poprzedniego.

W związku ze spadkiem obrotów gospodarczych w następstwie wystąpienia koronawirusa, pracownikowi objętemu przestojem ekonomicznym pracodawca wypłaca wynagrodzenie w wysokości co najmniej minimalnego wynagrodzenia za pracę. Dzięki środkom z FGŚP pracodawca otrzyma dofinansowanie do wynagrodzenia w okresie przestoju w wysokości 50% minimalnego wynagrodzenia plus składki na ubezpieczenia społeczne należne od pracodawcy od przyznanych świadczeń, czyli ok. 1 533,09 zł, z uwzględnieniem wymiaru czasu pracy.

Przedsiębiorca, który obniżył wymiar czasu pracy w związku ze spadkiem obrotów gospodarczych w następstwie wystąpienia koronawirusa, może obniżyć wymiar czasu pracy pracownika o 20%, nie więcej niż do 0,5 etatu, z zastrzeżeniem, że wynagrodzenie nie może być niższe niż minimalne wynagrodzenie za pracę, z uwzględnieniem wymiaru czasu pracy. Przy tak obniżonym wymiarze czasu pracy Fundusz dofinansuje maksymalnie do wysokości 40% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z poprzedniego kwartału ogłaszanego przez Prezesa Głównego

Urzędu Statystycznego plus składki na ubezpieczenia społeczne należne od pracodawcy od przyznanых świadczeń. tj. ok. 2 452,27 zł.

Oba świadczenia przysługiwać będą przez łączny okres 3 miesięcy przypadających od dnia złożenia wniosku o wypłatę świadczeń. Rada Ministrów może, w celu przeciwdziałania skutkom gospodarczym COVID-19, w drodze rozporządzenia, przedłużyć ten okres, mając na względzie okres obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii oraz skutki nimi wywołane.

Wnioski mogą być składane elektronicznie, do dyrektorów Wojewódzkich Urzędów Pracy.

Uelastycznienie czasu pracy

Pracodawca dotknięty skutkami epidemii koronawirusa będzie mógł skrócić dobowy czas nieprzerwanego odpoczynku dla pracownika z obecnych 11 godzin do 8 (z gwarancją oddania pracownikowi równoważnego odpoczynku w okresie 8 tygodni), a tygodniowy czas takiego odpoczynku – z 35 do 32 godzin. W porozumieniu ze związkami zawodowymi albo – gdy nie ma związków – z przedstawicielami pracowników – będzie mógł też wydłużyć dobowy wymiar czasu pracy do 12 godzin (równoważny system czasu pracy) oraz okres rozliczeniowy do maksymalnie 12 miesięcy.

Brak kar za opóźnienia w przetargach publicznych

Wprowadzono mechanizm wydłużania terminów realizacji zamówień publicznych. Służyć temu będzie procedura zwalniająca z naliczania kar umownych za – związane z epidemią – opóźnienia w realizacji przetargów. Jednocześnie nienaliczenie kar umownych w tej procedurze nie będzie stanowić naruszenia dyscypliny finansów publicznych. Dodatkowo wprowadzony będzie przyspieszony tryb lub niestosowanie przepisów Prawa zamówień publicznych w przypadku zamówień niezbędnych do walki z koronawirusem.

Ułatwienia dla branży turystycznej

Nowe przepisy przewidują również przedłużenie terminu na zwrot wpłat klienta w przypadku niemożności zorganizowania wydarzenia z powodu epidemii (dot. organizacji wystaw i kongresów lub działalności kulturalnej, rozrywkowej, rekreacyjnej, sportowej, organizującej wystawy tematyczne lub imprezy plenerowe) do 180 dni od rozwiązania umowy.

A także możliwość skorzystania przez klientów z voucherów na realizację imprezy turystycznej w ciągu roku od dnia, w którym miała się odbyć impreza odwołana w związku z przeciwdziałaniem COVID-19.

Rozliczenie całej tegorocznej straty w przyszłym roku

Podatnicy CIT i PIT, którzy ponoszą negatywne konsekwencje z powodu COVID-19, będą mogli odliczyć stratę poniesioną w 2020 r., od dochodu z działalności, uzyskanego w 2019 r. Warunek to osiągnięcie w 2020 r. – w porównaniu do 2019 r. – przychodów niższych o co najmniej 50 proc.

Przedłużenie bankowych kredytów obrotowych

Tarcza pozwala również na modyfikację warunków umów kredytowych, terminów ich spłaty oraz obliczanie zdolności kredytowej przedsiębiorców, w oparciu o dane finansowe na koniec 2019 r. Rozwiązanie to ma umożliwić kontynuację działalności oraz finansowanie bieżących potrzeb w okresie uzyskiwania ograniczonych przychodów z powodu epidemii COVID-19.

Przedłużenie legalnego pobytu i zezwoleń na pracę dla obcokrajowców

Przyjęte rozwiązania wydłużają także ważność wiz i zezwoleń na pobyt czasowy cudzoziemców, termin składania wniosków o udzielenie zezwoleń pobytowych, przedłużenie wizy oraz przedłużenie pobytu w ramach ruchu bezwizowego, jeżeli

wypadałby w okresie stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii. Wydłużono też okresy ważności zezwoleń na pobyt czasowy oraz wiz krajowych (do 30 dni od dnia odwołania danego stanu).

Polityka nowej szansy

W sytuacji kryzysu makroekonomicznego duża liczba firm może być zmuszona do restrukturyzacji. Zwłaszcza małe i średnie przedsiębiorstwa mają problem ze skutecznym przejściem przez ten proces i w wielu przypadkach kończy się on upadłością lub likwidacją. Dlatego możliwa będzie pomoc dla MŚP, które przechodzą proces restrukturyzacji. Cel to ułatwienie im ponownego startu działalności gospodarczej. Rozwiązanie – które czeka jeszcze na uchwalenie przez Sejm – ma minimalizować przyszłe skutki gospodarcze pandemii.

Odroczenie niektórych obowiązków, m.in.:

- Przesunięcie terminu płatności zaliczek na podatek od wypłacanych wynagrodzeń w marcu i kwietniu 2020 r. (do 1 czerwca 2020 r.).
- Przesunięcie obowiązku składania nowego pliku JPK_VAT z deklaracją dla dużych podatników z 1 kwietnia na 1 lipca 2020 r.;
- Przesunięcie matrycy VAT z 1 kwietnia na 1 lipca 2020 r.;
- Brak sankcji za złożenie deklaracji podatkowej i zapłaty podatku po terminie, jeśli nastąpi to do końca maja 2020 r.;
- Firmy, które są podatnikami CIT, będą miały więcej czasu na złożenie zeznania rocznego CIT-8 oraz wpłatę podatku. Termin został dla nich wydłużony do 31 maja br. Organizacje pozarządowe będą to mogły zrobić do 31 lipca 2020 r.;
- Przesunięcie obowiązku utworzenia Pracowniczych Planów Kapitałowych w średnich przedsiębiorstwach (II etap wdrożenia PPK). Nowe maksymalne terminy, to: 27

października 2020 r. na zawarcie umowy o zarządzanie PPK i 10 listopada 2020 r. na zawarcie umowy o prowadzenie PPK.

- Odroczenie do 13 lipca 2020 r. obowiązku zgłoszenia informacji do Centralnego Rejestru Beneficjentów Rzeczywistych (ustawa o przeciwdziałaniu praniu brudnych pieniędzy);
- Wydłużenie terminu na złożenie informacji o cenach transferowych do 30 września 2020 r.;
- Wydłużenie terminu na złożenie zawiadomienia o dokonaniu zapłaty powyżej 15 tys. złotych na rachunek niezamieszczony w wykazie podatników VAT, o którym mowa w art. 96b ust. 1 ustawy o VAT (z 3-dniowego do 14-dniowego);
- Przesunięcie terminu wejścia w życie rozwiązań prawnych dot. zrównania pozycji prawnej drobnych przedsiębiorców i konsumentów z 1 czerwca 2020 r. na 1 stycznia 2021 r.;
- Odroczenie podatku od sprzedaży detalicznej do 1 stycznia 2021 r.;
- Możliwość odroczenia terminu wykonania badań urządzeń technicznych, z zachowaniem możliwości eksploatacji przez maksymalny okres kolejnych 6 miesięcy;
- Wydłużenie okresu sporządzania dokumentów ewidencji odpadów w formie papierowej do 31 grudnia 2020 r.

Co to jest tarcza antykryzysowa?

Celem rządu w obliczu pandemii koronawirusa jest ochrona miejsc pracy i zapewnienie bezpieczeństwa finansowego oraz zdrowotnego naszych obywateli i firm. Koszty związane z obecną sytuacją gospodarczą powinny być rozłożone pomiędzy sektor przedsiębiorstw, pracowników, system finansowy i sektor publiczny w sposób solidarny i adekwatny do możliwości, z dbałością o bezpieczeństwo wszystkich sfer życia społecznego i gospodarczego w Polsce.

Osiągnięciu tego celu służyć ma właśnie tarcza antykryzysowa.

Składa się na nią pakiet ustaw oraz tzw. tarcza finansowa. Szacowana całkowita wartość tarczy antykryzysowej to ponad 300 mld zł, czyli ok. 15% PKB. To największa skala pomocy w historii współczesnej Polski.

Tarcza finansowa

Tarcza finansowa to prawie 100 mld zł, które trafią do mikrofirm, MŚP i dużych przedsiębiorstw.

Składa się z 3 podstawowych komponentów o łącznej wartości 100 mld zł (4,5 proc. PKB), w ramach których:

- do mikrofirm (zatrudniających co najmniej 1 pracownika) trafi 25 mld zł,
- do małych i średnich firm – 50 mld zł,
- do dużych przedsiębiorstw – 25 mld zł.

Skorzysta z niej nawet 670 tys. polskich firm.

Za realizację tarczy finansowej dla firm odpowiada Polski Fundusz Rozwoju.

Źródło:

www.gov.pl